

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG VÉGZÉSE (hatodik tanács)

2015. szeptember 8.*

„Előzetes döntéshozatal iránti kérelem — A Bíróság eljárási szabályzatának 99. cikke — 2005/29/EK irányelv — Fogyasztóvédelem — Tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat — Árendemény — A referenciaár jelölése vagy feltüntetése”

A C-13/15. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Cour de cassation (Franciaország) a Bírósághoz 2015. január 16-án érkezett, 2014. szeptember 9-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Cdiscount SA**

ellen folytatott büntetőeljárásban,

A BÍRÓSÁG (hatodik tanács)

tagjai: S. Rodin tanácselnök, A. Borg Barthet (előadó) és E. Levits bírák,

főtanácsnok: P. Mengozzi,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a Bíróság eljárási szabályzata 99. cikkének megfelelően indokolt végzéssel kerül sor,

meghozta a következő

Végzést

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól, valamint a 84/450/EGK tanácsi irányelv, a 97/7/EK, a 98/27/EK és a 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvek, valamint a 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2005. május 11-i 2005/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv) (HL L 149., 22. o.) értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelem előterjesztésére a Cdiscount SA (a továbbiakban: Cdiscount) ellen valamely elektronikus kereskedelmi oldalon a csökkentett áron történő vásárlás során a referenciaár feltüntetésének elmaradása tárgyában indított büntetőeljárás keretében került sor.

* Az eljárás nyelve: francia.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv (6), (8) és (17) preambulumbekzdése a következőképpen szól:

„(6) Ez az irányelv [...] közelíti a tagállamoknak a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokra vonatkozó jogszabályait, ideértve a fogyasztók gazdasági érdekeit közvetlenül sértő tisztességtelen reklámokat, amelyek ezáltal közvetett módon sértik a jogszerűen eljáró versenytársak gazdasági érdekeit is. [...] Ez az irányelv nem vonatkozik a kizárólag a versenytársak gazdasági érdekeit sértő vagy a kereskedők közötti ügyletekhez kapcsolódó tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló nemzeti jogszabályokra, és nem is érinti azokat; a tagállamok – amennyiben úgy kívánják – a szubszidiaritás elvének teljes körű figyelembevételével és a közösségi joggal összhangban továbbra is maguk szabályozhatják ezeket a gyakorlatokat. [...]

[...]

(8) Ez az irányelv közvetlenül [helyesen: kifejezetten] védi a fogyasztó gazdasági érdekeit az üzleti vállalkozásoknak a fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlataitól.
[...]

[...]

(17) A fokozottabb jogbiztonság érdekében kívánatos meghatározni azokat a kereskedelmi gyakorlatokat, amelyek minden körülmény között tisztességtelenek. Ezért az I. melléklet minden ilyen gyakorlatot tartalmaz. Kizárólag ezek azok a kereskedelmi gyakorlatok, amelyeket az 5–9. cikk rendelkezései szerint történő eseti vizsgálat nélkül is tisztességtelennek kell tekinteni. [Helyesen: Kizárólag ezeket a kereskedelmi gyakorlatokat lehet az 5–9. cikk rendelkezései szerint történő eseti vizsgálat nélkül is tisztességtelennek tekinteni.] A felsorolás csak ezen irányelv felülvizsgálata révén módosítható.”

- 4 Ezen irányelv 1. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Ennek az irányelvnek az a célja, hogy hozzájáruljon a belső piac megfelelő működéséhez, valamint hogy a fogyasztók gazdasági érdekeit sértő tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokra vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási tagállami rendelkezések közelítése révén magas szintű fogyasztóvédelmet valósítson meg.”

- 5 Az említett irányelv 2. cikke kimondja:

„Ezen irányelv alkalmazásában:

[...]

d) »az üzleti vállalkozásoknak a fogyasztókkal szemben folytatott kereskedelmi gyakorlatai« (a továbbiakban: »kereskedelmi gyakorlatok«): a kereskedő által kifejtett tevékenység, mulasztás, magatartási forma vagy megjelenítési mód, illetve kereskedelmi kommunikáció – beleértve a reklámot és a marketinget is –, amely közvetlen kapcsolatban áll valamely terméknek a fogyasztó részére történő eladásösztönzésével, értékesítésével vagy szolgáltatásával [helyesen: valamely terméknek a fogyasztó részére történő népszerűsítésével, értékesítésével vagy szolgáltatásával];

[...]”

6 Ugyanezen irányelv 3. cikke (1) bekezdésének szövege a következő:

„Ezt az irányelvet az üzleti vállalkozásoknak a termékhez kapcsolódó kereskedelmi ügylet lebonyolítását megelőzően és azt követően, valamint a lebonyolítás során, a fogyasztókkal szemben folytatott, az 5. cikkben meghatározott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatára kell alkalmazni.”

7 A tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv 4. cikke értelmében:

„A tagállamok nem korlátozhatják sem a szolgáltatások nyújtásának szabadságát, sem az áruk szabad mozgását az ezen irányelv által közelített területekhez tartozó indokok alapján.”

8 Ezen irányelvnek „A tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok tilalma” című 5. cikkének szövege a következő:

„(1) Tilos tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokat alkalmazni.

(2) A kereskedelmi gyakorlat tisztességtelen, amennyiben:

a) ellentétes a szakmai gondosság követelményeivel,

és

b) a termékkel kapcsolatban jelentősen torzízza vagy torzíthatja azon átlagfogyasztó gazdasági magatartását, akihez eljut vagy aki a címzettje, illetve – amennyiben a kereskedelmi gyakorlat egy bizonyos fogyasztói csoportra irányul – a csoport átlagtagjának a gazdasági magatartását.

[...]

(4) Különösen tisztességtelen az a kereskedelmi gyakorlat, amely:

a) a 6. és 7. cikkben meghatározott módon megtévesztő,

vagy

b) a 8. és 9. cikkben meghatározott módon agresszív.

(5) Az I. melléklet tartalmazza azoknak a kereskedelmi gyakorlatoknak a felsorolását, amelyek minden körülmény között tisztességtelennek minősülnek. Ugyanezt a felsorolást kell alkalmazni minden tagállamban, és a felsorolás csak ezen irányelv felülvizsgálata révén módosítható.”

9 A tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv 6. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Megtévesztőnek minősül a kereskedelmi gyakorlat, amennyiben hamis információt tartalmaz, és ezáltal valótlan, vagy bármilyen módon – ideértve a megjelenítés valamennyi körülményét – félrevezeti vagy félrevezetheti az átlagfogyasztót, még akkor is, ha az információ az alábbi elemek közül egy vagy több tekintetében tényszerűen helytálló, és feltéve bármelyik esetben, hogy [helyesen: vagy – még akkor is, ha az információ tényszerűen helytálló – bármilyen módon, ideértve a megjelenítés valamennyi körülményét, félrevezeti vagy félrevezetheti az átlagfogyasztót az alábbi elemek közül egy vagy több tekintetében, és bármelyik esetben] ténylegesen vagy valószínűsíthetően arra készíti a fogyasztót, hogy olyan üzleti döntést hozzon, amelyet egyébként nem hozott volna meg:

[...]

d) az ár vagy az ár kiszámításának módja, vagy különleges árkedvezmény megléte;

[...]

A francia jog

10 A code de la consommation (fogyasztóvédelmi törvénykönyv) L. 113-3. cikkének az alapügy tényállása idején hatályos szövege szerint „minden termékértékesítőnek, illetve szolgáltatásnyújtónak jelölés, címkézés, feltüntetés útján vagy bármely egyéb megfelelő módon tájékoztatnia kell a fogyasztót az árakról, illetve a szerződéses felelősség esetleges korlátozásairól és az adásvétel sajátos feltételeiről, a gazdaságért felelős miniszter rendeletében meghatározott módon”.

11 E törvénykönyv R. 113–1. cikke kimondja:

„Az ötödik osztályú szabálysértéseknek megfelelő pénzbüntetéssel kell sújtani áruk vagy termékek az 1986. december 1-jei 86-1243 rendeletnek az L. 113-1. cikkben megismételt 1. cikke alapján hozott rendeletek vagy az 1945. június 30-i 45-1483 rendelet alapján hozott és a fent említett 1986. december 1-jei rendelet 61. cikke alapján átmeneti jelleggel hatályban tartott, a jelen törvénykönyv mellékletében szereplő ugyanilyen tárgyú rendeletek megsértésével meghatározott áron történő értékesítését, illetve szolgáltatások ilyen áron való nyújtását.

Ugyanilyen büntetést kell alkalmazni a fogyasztók árakról és az értékesítés sajátos feltételeiről való tájékoztatásának módját meghatározó L. 113-3 cikkben előírt rendeletek, valamint az 1945. június 30-i 45-1483 rendelet alapján hozott ugyanilyen tárgyú rendeletek megsértése esetén.

Visszaesés esetén az ötödik osztályú szabálysértések esetében történő visszaesésre előírt pénzbüntetéseket kell alkalmazni.”

12 A code de la consommation L. 113-3. cikke alapján hozott arrêté du 31 décembre 2008 relatif aux annonces de prix à l’égard du consommateur (a fogyasztókhoz intézett, árengedményekre vonatkozó hirdetésekről szóló 2008. december 31-i rendelet) (JORE, 2009. január 13., 689. o.; a továbbiakban: 2008. december 31-i rendelet) 1. cikkének 2. pontja értelmében amennyiben a fogyasztókhoz intézett, árengedményekről szóló hirdetést tartalmazó reklám „értékesítési helyen vagy elektronikus kereskedelmi oldalon jelenik meg, az árak jelölésében, illetve címkézésében a meghirdetett csökkentett áron kívül fel kell tüntetni a 2. cikkben foglalt meghatározás szerinti referenciaárat is”.

13 Az említett rendelet 2. cikke előírja:

„(1) A jelen rendeletben szereplő referenciaár nem haladhatja meg az ugyanazon kiskereskedelmi létesítményben vagy elektronikus kereskedelmi oldalon a reklám megkezdését megelőző utolsó harminc nap során hasonló termék vagy szolgáltatás tekintetében ténylegesen érvényesített legalacsonyabb árat. Az így meghatározott referenciaár ugyanazon kereskedelmi akció során egymást követően meghirdetett árcsökkentések esetén fenntartható; legfeljebb az első árcsökkentés meghirdetésétől számított egy hónapig, vagy ugyanazon leértékelés vagy kiárusítás időtartama alatt.

A reklámozónak a code de commerce L. 450-1. cikke szerinti alkalmazottak felhívására feljegyzésekkel, jegyzékekkel, megrendelőlapokkal, számlákkal vagy bármely más irattal tudnia kell igazolni, hogy ezen időszakban ténylegesen milyen árakat alkalmazott.

(2) A reklámozó referenciaárként használhatja a gyártó vagy az importőr által ajánlott árat vagy valamely gazdasági szabályozás rendelkezéséből eredő legmagasabb árat.

Ilyen esetben a reklámozónak a code de commerce L. 450-1. cikke szerinti alkalmazottak számára tudnia kell igazolni e referenciák valós voltát és azt a tényt, hogy ugyanezen termékek más forgalmazói szokásosan ezen árakat alkalmazzák.

(3) Abban az esetben, ha valamely hasonló terméket korábban nem értékesítettek ugyanabban a kiskereskedelmi létesítményben vagy ugyanazon az elektronikus kereskedelmi oldalon, és e termékre nem vonatkozik a gyártó vagy importőr által ajánlott ár, az árengedmény 1. cikk szerinti meghirdetésekor az árcsökkentést az utolsó ajánlott ár alapján lehet kiszámítani, amely azonban nem lehet a reklám kezdeténél három évvel régebbi.

Ebben az esetben az árengedményről szóló hirdetésben a referenciaár mellett szerepelnie kell az »ajánlott ár« kifejezésnek, azon év megjelölésével, amelyre ez az ár vonatkozik.

A code de commerce L. 450-1. cikke szerinti alkalmazott felhívására a reklámozónak tudnia kell igazolni ezen ár valós voltát, és azt, hogy ezen árat alkalmazták.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 14 Ahogyan az az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, 2009. október 16-án a Gironde megyei lakosságvédelmi igazgatóság szolgálatai jegyzőkönyvet vettek fel, amely szerint a 2008. december 31-i rendelet rendelkezéseinek többszörös megsértését tárták fel.
- 15 Az említett szolgálatok ugyanis megállapították, hogy az elektronikus kereskedelmi oldalt működtető Cdiscount társaság az csökkentett árú ajánlatok esetében nem tüntette fel az árcsökkentés előtti referenciaárat vagy a gyártó által ajánlott árcsökkentés előtti árat. Márpedig az árcsökkentés meghirdetésekor a referenciaár feltüntetésének vagy megjelölésének hiánya e rendelet és a code de la consommation L. 113-3. cikke megsértésének minősül, amely büntetőjogilag büntetendő.
- 16 A Cdiscount társaságot a tribunal de police de Bordeaux [bordeaux-i szabálysértési bíróság] elé idézték, amely első fokon elutasította a társaság a 2008. december 31-i rendeletnek a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelvvel való összeegyeztethetlenségére vonatkozó érvelését, és a terhellet bűnösnek mondta ki a neki felrótt tényállás tekintetében.
- 17 A Cdiscount ezen ítélettel szemben fellebbezést nyújtott be a cour d'appel de Bordeaux [bordeaux-i fellebbviteli bíróság] előtt, amely 2013. július 5-i ítéletével helybenhagyta e határozatot, azon az alapon, hogy a referenciaár megjelölése vagy feltüntetése önmagában nem minősül kereskedelmi gyakorlatnak, hanem árengedményekről szóló hirdetést érintő kereskedelmi gyakorlat végrehajtásának módja. Ennélfogva e megjelölés vagy feltüntetés nem tartozik az említett irányelv hatálya alá.
- 18 Mivel a Cdiscount elmarasztalását a fellebbviteli eljárásban jóváhagyták, a Cdiscount felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő.
- 19 A kérdést előterjesztő bíróság rámutat egyrészt arra, hogy a szóban forgó nemzeti rendelkezésekben előírt tilalom minden körülmények között alkalmazandó, másrészt arra, hogy a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv a minden körülmények között tisztességtelennek tekintett kereskedelmi gyakorlatok kimerítő felsorolását tartalmazza, és 5–9. cikkében előírja, hogy ezeken kívül valamely kereskedelmi gyakorlat csak eseti értékelés alapján tekinthető tisztességtelennek.
- 20 Tekintettel arra, hogy az alapügyben szereplő jogvita kimenetele a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv értelmezésétől függ, a Cour de cassation felfüggesztette az eljárást, és a következő kérdést terjesztette a Bíróság elé előzetes döntéshozatalra:

„A [tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv] 5–9. cikkének rendelkezései akadályát képezik-e annak, hogy az átlagfogyasztó döntésére gyakorolt lehetséges hatásuktól függetlenül, minden körülmények között tilosnak minősüljenek az olyan árengedmények, amelyeket nem a jogszabályban rögzített meghatározás szerinti referenciaárhoz képest számítanak ki?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

- 21 Eljárási szabályzatának 99. cikke értelmében, ha az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre adandó válasz egyértelműen levezethető az ítélkezési gyakorlatból, a Bíróság az előadó bíró javaslatára és a főtanácsnok meghallgatását követően az eljárás során bármikor indokolt végzéssel határozhat.
- 22 A jelen ügyben ezt a cikket kell alkalmazni.
- 23 A kérdést előterjesztő bíróság a kérdésével lényegében arra vár választ, hogy a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelvet úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétesek az alapügy tárgyát képezőhöz hasonló olyan nemzeti rendelkezések, amelyek az árengedményekről szóló olyan hirdetések általános tilalmát írják elő, amelyek az árak megjelölése vagy feltüntetése során nem jelenítik meg a referenciaárat.
- 24 E kérdés megválaszolásához először is meg kell határozni, hogy a 2008. december 31-i rendelet 1. cikkének 2. pontja és 2. cikke alkalmazandó-e az alapügyben szereplő tényállásra, a fogyasztók védelmére irányuló célokat követ-e, így az a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv hatálya alá tartozhat-e.
- 25 Ugyanis az említett irányelv a (8) preambulumbekzdése értelmében „közvetlenül [helyesen: kifejezetten] védi a fogyasztó gazdasági érdekeit az üzleti vállalkozásoknak a fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlataitól”, és amint azt az 1. cikk is előírja, „a fogyasztók gazdasági érdekeit sértő tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokra vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási tagállami rendelkezések közelítése révén magas szintű fogyasztóvédelmet” valósít meg (INNO végzés, C-126/11, EU:C:2011:851, 27. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 26 Ezzel szemben a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv (6) preambulumbekzdése szerint nem tartoznak ezen irányelv hatálya alá a „kizárólag” a versenytársak gazdasági érdekeit sértő vagy a kereskedők közötti ügyletekhez kapcsolódó tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló nemzeti jogszabályok (INNO-végzés, C-126/11, EU:C:2011:851, 28. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 27 E tekintetben rá kell mutatni, hogy a kérdést előterjesztő bíróság nem nyilatkozott egyértelműen a 2008. december 31-i rendelet célkitűzéseit illetően.
- 28 Márpedig emlékeztetni kell arra, hogy nem tartozik a Bíróság hatáskörébe a belső jognak az előzetes döntéshozatalra utalás keretében való értelmezése, ez a feladat a kérdést előterjesztő bíróság kizárólagos hatáskörébe tartozik. A Bíróságnak ugyanis az a feladata, hogy az Európai Unió bíróságai és a nemzeti bíróságok közötti hatáskörmegosztás keretében úgy vegye figyelembe azon ténybeli és jogszabályi környezetet, amelybe az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés illeszkedik, ahogyan azt az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban meghatározták (Koukou-végzés, C-519/08, EU:C:2009:269, 43. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; Wamo-végzés, C-288/10, EU:C:2011:443, 27. pont).
- 29 Annak vizsgálata érdekében tehát, hogy az alapügy tárgyát képező nemzeti rendelkezések, vagyis a 2008. december 31-i rendelet 1. cikkének 2. pontja és 2. cikke a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv hatálya alá tartozhat-e, nem a Bíróságnak, hanem a kérdést előterjesztő bíróságnak a feladata annak megállapítása, hogy ténylegesen a fogyasztók védelmére irányuló célokat követ-e (Wamo-végzés, C-288/10, EU:C:2011:443, 28. pont).
- 30 Abban az esetben, ha a kérdést előterjesztő bíróság erre igennel válaszol, meg kell határozni továbbá, hogy az alapügyben vitatott tilalom tárgyát képező, árengedményekről szóló olyan hirdetések, amelyek az árak megjelölése vagy feltüntetése során nem jelenítik meg a referenciaárat, a tisztességtelen

kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv 2. cikkének d) pontja értelmében vett kereskedelmi gyakorlatnak minősülnek-e, és ennek folytán érvényesek-e rá az utóbbi irányelvben szereplő előírások (lásd ebben az értelemben: Wamo-végzés, C-288/10, EU:C:2011:443, 29. pont).

- 31 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv 2. cikkének d) pontja különösen tág megfogalmazást használ, amikor a „kereskedelmi gyakorlat” fogalmát úgy határozza meg, mint a „kereskedő által kifejtett tevékenység, mulasztás, magatartási forma vagy megjelenítési mód, illetve kereskedelmi kommunikáció – beleértve a reklámot és a marketinget is –, amely közvetlen kapcsolatban áll valamely terméknek a fogyasztó részére történő eladásösztönzésével, értékesítésével vagy szolgáltatásával [helyesen: valamely terméknek a fogyasztó részére történő népszerűsítésével, értékesítésével vagy szolgáltatásával]” (Wamo-végzés, C-288/10, EU:C:2011:443, 30. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 32 Márpedig meg kell állapítani, hogy az alapügyben szereplőhöz hasonló árengedmények, amelyeknek célja a fogyasztók ösztönzése arra, hogy valamely elektronikus kereskedelmi oldalon vásároljanak termékeket, nyilvánvalóan a piaci szereplő kereskedelmi stratégiájába illeszkednek, és közvetlenül e termékek népszerűsítésére és értékesítésére irányul. Ebből következően ezen árengedmények a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv 2. cikkének d) pontja értelmében kereskedelmi gyakorlatoknak minősülnek, következésképpen az irányelv hatálya alá tartoznak (lásd ebben az értelemben: a fent hivatkozott Wamo-végzés, C-288/10, EU:C:2011:443, 31. pont).
- 33 Ennek megállapítását követően meg kell vizsgálni, hogy a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelvvvel ellentétes-e a 2008. december 31-i rendelet 1. cikkének 2. pontjában és 2. cikkében előírt, az árengedményekről szóló olyan hirdetések tilalma, amelyek az árak megjelölése vagy feltüntetése során nem jelenítik meg a referenciaárat.
- 34 E tekintetben először is emlékeztetni kell arra, hogy mivel a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlataira vonatkozó szabályok teljes szintű harmonizációjára irányul, a tagállamok – ahogyan azt az említett irányelv 4. cikke kifejezetten kimondja – nem fogadhatnak el az irányelvben foglaltaknál korlátozóbb intézkedéseket, még a magasabb szintű fogyasztóvédelem biztosítása érdekében sem (a fent hivatkozott Wamo-végzés, C-288/10, EU:C:2011:443, 33. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 35 Meg kell állapítani továbbá azt is, hogy ugyanezen irányelv 5. cikke felsorolja azokat a kritériumokat, amelyek lehetővé teszik azon feltételek meghatározását, amelyek mellett valamely kereskedelmi gyakorlat tisztességtelennek, és ezért tiltottnak minősül.
- 36 Így e cikk (2) bekezdése értelmében a kereskedelmi gyakorlat tisztességtelen, amennyiben az ellentétes a szakmai gondosság követelményeivel, és a termékkel kapcsolatban jelentősen torzítja vagy torzíthatja az átlagfogyasztó gazdasági magatartását.
- 37 Ezenfelül a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv 5. cikkének (4) bekezdése a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatoknak különösen két kategóriáját különbözteti meg, nevezetesen a „megtévesztő gyakorlatokat” és az „agresszív gyakorlatokat”, amelyek ezen irányelv 6. és 7., illetve annak 8. és 9. cikkében meghatározott kritériumoknak felelnek meg.
- 38 Végezetül ugyanezen irányelv az I. mellékletében kimerítő felsorolását tartalmazza annak a 31 kereskedelmi gyakorlatnak, amely az említett irányelv 5. cikkének (5) bekezdése értelmében „minden körülmények között” tisztességtelennek minősül. Következésképpen, amint azt az irányelv (17) preambulumbekzdése kifejezetten pontosítja, kizárólag ezeket a kereskedelmi gyakorlatokat lehet a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv 5–9. cikkének rendelkezései szerint történő eseti vizsgálat nélkül is tisztességtelennek tekinteni (Wamo-végzés, C-288/10, EU:C:2011:443, 37. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 39 Az alapügyben vitatott nemzeti rendelkezések tekintetében kétségtelen, hogy a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv I. mellékletében nem szerepelnek olyan gyakorlatok, amelyek abban állnak, hogy a fogyasztók számára úgy hirdetnek árengedményt, hogy az árak megjelölése vagy feltüntetése során nem jelenítik meg a referenciaárat. Következésképpen e gyakorlatok nem tilthatók minden körülmények között, hanem csak olyan külön elemzés alapján, amely lehetővé teszi azok tisztességtelen jellegének a megállapítását (lásd ebben az értelemben: Wamo-végzés, C-288/10, EU:C:2011:443, 38. pont).
- 40 Meg kell azonban állapítani, hogy a 2008. december 31-i rendelet 1. cikkének 2. pontja és 2. cikke általánosan megtilt az árengedményről szóló minden olyan hirdetést, amely az árak megjelölése vagy feltüntetése során nem jeleníti meg a referenciaárat, anélkül hogy az egyes esetek ténybeli összefüggéseire tekintettel meg kellene határozni, hogy a szóban forgó kereskedelmi ügylet „tisztességtelen” jellegű-e a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv 5–9. cikkében szereplő kritériumok alapján (lásd ebben az értelemben: Wamo-végzés, C-288/10, EU:C:2011:443, 39. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 41 E körülmények között az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelvet úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétesek az alapügy tárgyát képezőhöz hasonló olyan nemzeti rendelkezések, amelyek általános jelleggel, a hirdetés tisztességtelen jellegének esetről esetre történő vizsgálata nélkül megtiltanak az árengedményről szóló minden olyan hirdetést, amely az árak megjelölése vagy feltüntetése során nem jeleníti meg a referenciaárat, amennyiben e rendelkezések a fogyasztók védelmére irányuló célokat követnek. A kérdést előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia, hogy az alapügyben ez a helyzet áll-e fenn.

A költségekről

- 42 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről.

A fenti indokok alapján a Bíróság (hatodik tanács) a következőképpen határozott:

A belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól, valamint a 84/450/EGK tanácsi irányelv, a 97/7/EK, a 98/27/EK és a 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvek, valamint a 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2005. május 11-i 2005/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet („tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv”) úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétesek az alapügy tárgyát képezőhöz hasonló olyan nemzeti rendelkezések, amelyek általános jelleggel, a hirdetés tisztességtelen jellegének esetről esetre történő vizsgálata nélkül megtiltanak az árengedményről szóló minden olyan hirdetést, amely az árak megjelölése vagy feltüntetése során nem jeleníti meg a referenciaárat, amennyiben e rendelkezések a fogyasztók védelmére irányuló célokat követnek.

Aláírások